Menguruskan Risiko kepada Kestabilan Kewangan

SOROTAN PENTING

- Pertumbuhan hutang isi rumah kekal sederhana, manakala pembeli rumah yang layak masih mendapat akses kepada pembiayaan.
- Keadaan pasaran kewangan domestik kekal teratur, dengan sokongan pelabur institusi domestik termasuk institusi kewangan.
- Keuntungan institusi kewangan berterusan, disokong oleh kualiti aset dan kedudukan mudah tunai yang kukuh.

Sistem kewangan domestik kekal berdaya tahan

Kestabilan kewangan kekal meskipun terdapat ketidaktentuan global yang berkaitan dengan pelarasan dasar dalam beberapa ekonomi utama. Keadaan kredit dalam sistem perbankan domestik terus kondusif bagi perniagaan dan isi rumah dalam persekitaran ekonomi yang kekal mencabar dan kos sara hidup yang meningkat. Kualiti aset dan perolehan institusi kewangan dijangka kekal utuh memandangkan aktiviti pengantaraan kewangan domestik terus disokong oleh penampan mudah tunai institusi kewangan. Di samping itu, pasaran kewangan domestik menunjukkan keupayaan yang kukuh untuk menghadapi cabaran daripada sentimen pelabur dan perkembangan global yang lebih tidak menentu.

Dedahan risiko kredit terus dikawal oleh keupayaan membayar balik hutang yang berterusan oleh peminjam

Pada suku pertama 2017, pertumbuhan tahunan hutang isi rumah terus menurun kepada 5.2% (S4 2016: +5.4%). Permintaan untuk pembiayaan rumah mampu milik kekal menjadi pemacu utama peningkatan hutang isi rumah, dengan pinjaman perumahan terkumpul meningkat pada kadar tahunan sebanyak 8.5% (S4 2016: +9.1%). Keupayaan membayar balik hutang oleh isi rumah kekal kukuh secara keseluruhan, disokong oleh keadaan pasaran pekerja yang stabil dan penampan kewangan yang mencukupi. Aset kewangan isi rumah dan aset kewangan mudah tunai kekal tinggi secara agregat, masing-masing mencakupi 2.1 dan 1.5 kali daripada hutang.

Rajah 32: Hutang dan Aset Kewangan Sektor Isi Rumah

Pertumbuhan dalam aset kewangan isi rumah mengatasi pertumbuhan hutang isi rumah

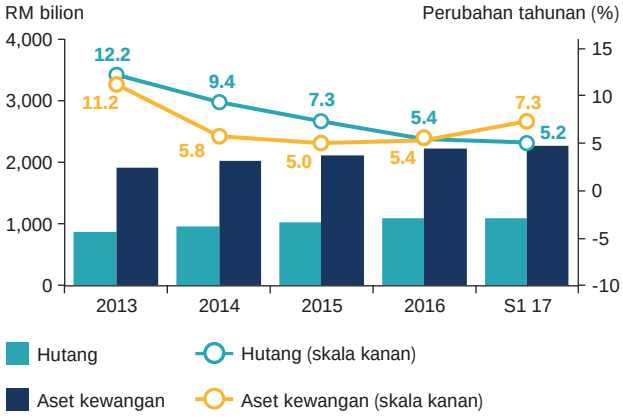

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bloomberg, Jabatan Perangkaan Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan pengiraan dalaman

Rajah 33: Nisbah Utama Sektor Isi Rumah

Isi rumah mengekalkan aset kewangan agregat pada dua kali daripada hutang

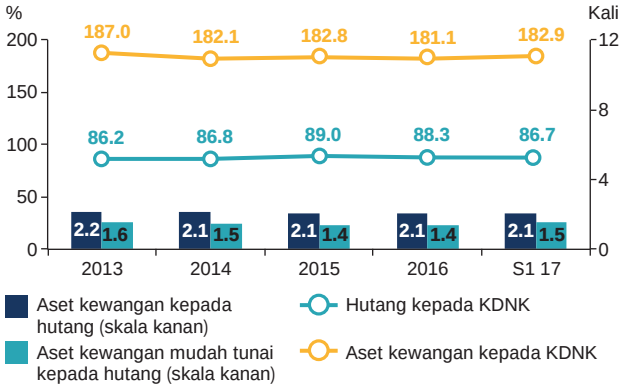

Sumber: Bank Negara Malaysia, Bloomberg, Jabatan Perangkaan Malaysia, Suruhanjaya Sekuriti Malaysia dan pengiraan dalaman

Rajah 34: Nisbah Hutang Korporat kepada KDNK

Jumlah peminjaman perniagaan pada suku ini didorong oleh terbitan bon korporat/sukuk baharu

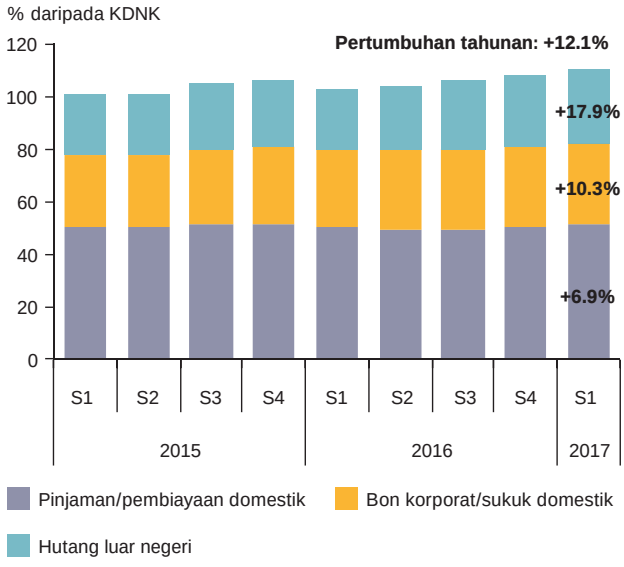

Sumber: Bank Negara Malaysia

Kualiti portfolio hutang isi rumah kekal kukuh dengan tanda-tanda pengukuhan yang berterusan. Pertama, penilaian kemampuan pinjaman oleh pemberi pinjaman terus bertambah baik apabila kira-kira 42% daripada peminjam dengan pinjaman yang baru diluluskan mempunyai nisbah khidmat bayaran hutang (dikira berdasarkan pendapatan bersih selepas ditolak potongan wajib) yang kurang daripada 40%. Kedua, bahagian peminjaman oleh peminjam yang mudah terjejas (mereka yang berpendapatan kurang daripada RM3,000 sebulan) terus menurun untuk mencakupi 21.9% (S4 2016: 22.2%) daripada jumlah pinjaman bank dan bukan bank kepada isi rumah. Ketiga, sensitiviti kumpulan ini terhadap perubahan kadar faedah sebahagiannya terbendung memandangkan hampir separuh daripada jumlah peminjaman mereka adalah dalam bentuk pembiayaan pada kadar tetap. Perkembangan ini menyumbang kepada paras nisbah pinjaman delinkuen dan pinjaman terjejas yang terus rendah dan stabil, masing-masing pada 1.3% dan 1.6% (S4 2016: masing-masing pada 1.5% dan 1.6%).

Keadaan kredit kekal memuaskan tanpa menunjukkan penawaran pembiayaan yang lebih ketat kepada perniagaan secara keseluruhan. Pada suku pertama, jumlah peminjaman perniagaan meningkat pada kadar tahunan sebanyak 12.1% (S4 2016: +8.6%). Ini didorong oleh perolehan dana baharu dalam pasaran bon korporat dan sukuk, yang berkembang 10.3% (S4 2016: +7.3%), terutamanya dalam sektor minyak dan gas (oil & gas, O&G) dan kegiatan harta tanah. Peminjaman luar juga lebih tinggi disebabkan oleh peminjaman baharu dan kesan penilaian kadar pertukaran. Pembiayaan bank terkumpul kepada perniagaan didorong oleh pengeluaran yang lebih tinggi kepada sektor perkilangan, runcit dan pengangkutan. Pertumbuhan tahunan jumlah pembiayaan oleh bank dan institusi kewangan pembangunan kepada Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) juga kekal kukuh pada 9.2% (S4 2016: +9.0%).

Kedudukan kewangan syarikat kekal utuh. Leveraj agregat syarikat bukan kewangan Malaysia[7], seperti yang diukur oleh median nisbah hutang kepada ekuiti, kekal stabil pada 43.5% pada akhir suku keempat 2016. Hal ini disokong oleh keupayaan membayar balik hutang dan kedudukan mudah tunai

[7] Berdasarkan 120 syarikat yang tersenarai pada Bursa Malaysia FBM KLCI dengan 85% permodalan pasaran (tidak termasuk institusi kewangan).

yang memuaskan. Secara agregat, median nisbah perlindungan faedah (interest coverage ratio, ICR) kekal jauh melebihi tahap berhemat sebanyak dua kali, pada 11.8 kali (S3 2016: 10.5 kali). Keupayaan membayar balik hutang bertambah kukuh dengan didorong oleh sektor berorientasikan eksport dalam keadaan harga komoditi yang kembali meningkat. Agregat median nisbah tunai kepada hutang jangka pendek (cash-to-short-term debt, CASTD) juga kekal stabil pada 1.2 kali. Faktor-faktor ini menyumbang kepada kestabilan dan kerendahan paras pinjaman perniagaan delinkuen dan pinjaman perniagaan terjejas. Walau bagaimanapun, delinkuen yang lebih tinggi terus dicatat dalam kalangan peserta sektor kejuruteraan awam, pos dan telekomunikasi.

Syarikat O&G dijangka mencatatkan perolehan yang lebih baik mulai separuh kedua tahun 2017. Ini sebahagian besarnya disebabkan harga purata yang dijangka lebih tinggi dan peningkatan dalam penggunaan pelantar minyak. Perkembangan ini telah menyumbang kepada peningkatan dalam median ICR sektor tersebut kepada 28.2 kali (S3 2016: 12.4 kali), manakala median nisbah CASTD kekal memuaskan pada 2.4 kali (S3 2016: 2.9 kali). Nisbah pinjaman terjejas dan delinkuen masing-masing pada 4.3% dan 0.1% (S4 2016: masing-masing pada 4.1% dan 0.3%). Risiko kepada sistem perbankan kekal terhad kerana dedahan kepada sektor ini hanya mencakupi kira-kira 5% daripada jumlah dedahan kepada perniagaan.

Harga rumah di Malaysia terus meningkat pada kadar yang lebih sederhana, kira-kira 7% pada suku ketiga 2016, manakala angka pertumbuhan awal bagi Indeks Harga Rumah Malaysia ialah 5.5% untuk suku akhir 2016. Hal ini didorong oleh pelarasan harga secara beransur-ansur dalam segmen harta mewah. Berikutan trend ini, jumlah urus niaga perumahan primer dan sekunder terus menurun dari segi jumlah dan nilai. Permintaan untuk perumahan mampu milik kekal kukuh, dengan kira-kira 60% daripada kelulusan pinjaman perumahan baharu untuk pembelian rumah berharga di bawah RM500,000. Kadar kelulusan pinjaman perumahan kekal tinggi pada 74.2% (S4 2016: 75.2%). Pengimbangan semula bekalan yang berterusan dijangka meningkatkan tahap kemampuan memiliki rumah secara keseluruhan, terutamanya bagi pembeli kali pertama.

Rajah 35: Pinjaman Terjejas Kasar dan Pinjaman Delinkuen Kasar Sektor Perniagaan

Keseluruhan portfolio pinjaman perniagaan sistem perbankan kekal kukuh

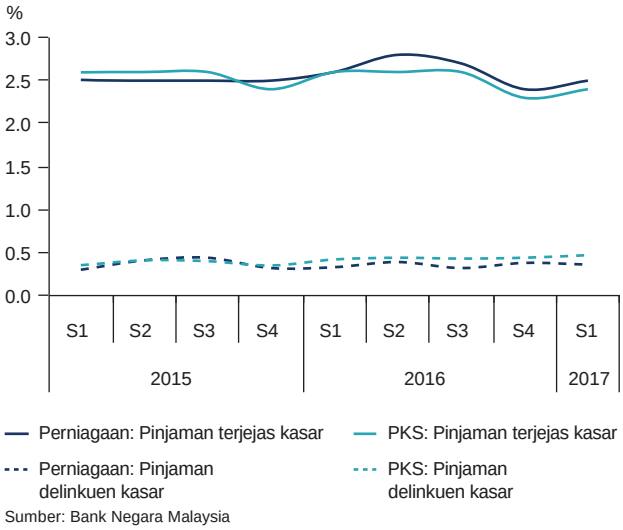

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 36: Perubahan Tahunan Jumlah dan Nilai Transaksi Sektor Harta Tanah

Urus niaga perumahan terus menurun dari segi jumlah dan nilai

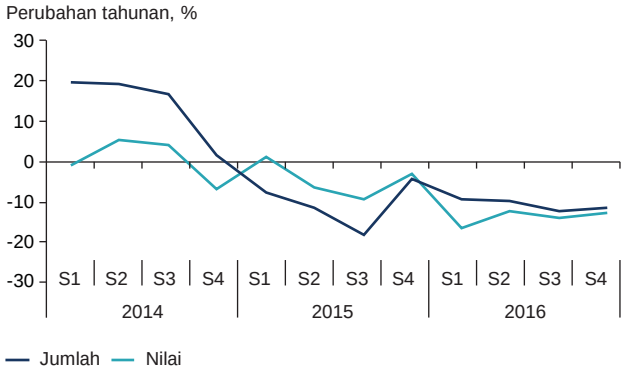

Sumbeer: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara

Rajah 37: Kadar Kekosongan dan Kadar Sewa Sektor Harta Tanah

Kadar kekosongan dan sewa ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal tertekan

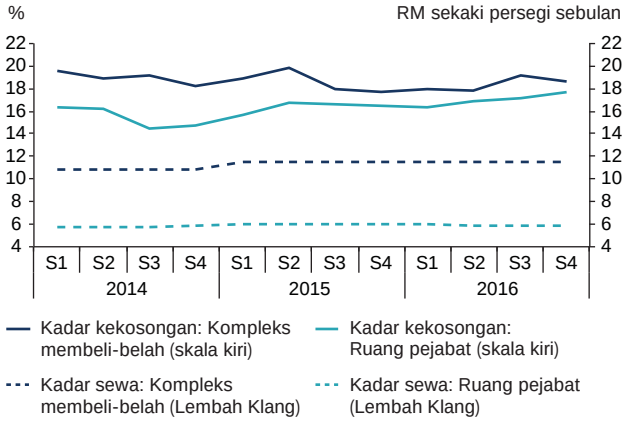

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara, Knight Frank, Jones Lang Wootton dan pengiraan dalaman

Risiko didapati rendah berdasarkan penilaian yang dibuat terhadap pertumbuhan harga rumah yang lebih perlahan bagi dedahan bank terhadap segmen perumahan. Kira-kira 72% daripada peminjam pinjaman perumahan merupakan pembeli rumah kali pertama bagi rumah berharga kurang daripada RM500,000. Secara keseluruhan, kira-kira 84% daripada peminjam pinjaman perumahan hanya mempunyai satu pinjaman perumahan tertunggak. Peminjam tersebut mempunyai insentif yang teguh untuk terus membayar balik pinjaman sekiranya berlaku tekanan kewangan atau ekuiti negatif bagi kediaman mereka, berbanding dengan pembeli pelaburan. Aktiviti spekulasi dalam pasaran perumahan kekal rendah. Pertumbuhan tahunan bilangan peminjam yang mempunyai tiga atau lebih pinjaman perumahan tertunggak (proksi untuk pembeli spekulatif) kekal stabil pada 1.4% (S4 2016: +1.4%). Bilangan pinjaman perumahan yang diselesaikan dalam tempoh tiga tahun (tempoh lazim yang diperlukan untuk pembinaan selesai selepas sesebuah harta tanah diperoleh), iaitu satu lagi penunjuk bagi pembelian spekulatif, menurun kepada 9.2% (S4 2016: 11.9%) daripada jumlah pinjaman perumahan yang diselesaikan.

Lebihan bekalan masih merupakan suatu kebimbangan untuk segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah. Kadar kekosongan dan sewa untuk segmen ini terus tertekan pada suku akhir 2016, sebahagiannya mencerminkan permintaan penyewa yang lebih perlahan dan berikutan penggabungan antara beberapa peruncit. Lebihan bekalan dalam segmen harta tanah komersial boleh menyebabkan ketidakseimbangan yang lebih ketara dalam pasaran harta tanah dan mempengaruhi sektor ekonomi yang lain. Risiko langsung kepada bank daripada dedahan pembiayaan akhir untuk segmen ruang pejabat dan kompleks membeli-belah kekal kecil pada 3.4% daripada jumlah pinjaman bank, disokong oleh amalan pinjaman dan penilaian yang berhemat. Nisbah delinkuen dan terjejas untuk dedahan ini kekal rendah masing-masing pada 0.8% dan 1.1% (S4 2016: masing-masing pada 0.7% dan 1%).

2

Rencana

Menyangkal Mitos: Langkah-langkah Berkaitan Pembiayaan Harta Tanah Menyebabkan Kadar Penolakan Pinjaman Lebih Tinggi

Oleh: Lim Le Sze

SOROTAN PENTING:

- Kadar kelulusan pinjaman perumahan keseluruhan kekal tinggi pada 74.2% pada suku pertama 2017.
- Pembeli rumah kali pertama terus mempunyai akses kepada pembiayaan.
- Menyewa sebagai pilihan lain jika tidak mampu memiliki rumah.

Mitos 1: Kadar penolakan pinjaman perumahan adalah tinggi sehingga 60%

Kadar kelulusan pinjaman perumahan keseluruhan kekal tinggi pada 74.2%[1] (purata tahun 2012-2016: 74.1%). Kadar kelulusan merujuk nisbah bilangan permohonan pinjaman perumahan yang diluluskan[2] oleh semua bank di Malaysia berbanding dengan jumlah permohonan pinjaman perumahan yang diterima oleh bank dalam tempoh yang sama. Pada S1 2017, bank meluluskan sebanyak RM22.3 bilion pembiayaan rumah untuk 90,137 peminjam. Daripada jumlah ini, lebih separuh daripadanya adalah untuk pembeli rumah mampu milik berharga di bawah RM500,000.

Pada amnya, bank hanya menolak permohonan pinjaman perumahan jika peminjam mempunyai tahap pinjaman yang tinggi dengan sejarah kredit yang lemah, dan tidak mempunyai dokumen yang mencukupi untuk menyokong keupayaan membayar balik pinjaman.

Mitos 2: Pembeli rumah kali pertama tidak dapat mengambil pinjaman perumahan kerana pelaksanaan langkah-langkah kehematan makro

Langkah-langkah yang diperkenalkan oleh Bank Negara Malaysia sejak tahun 2010 mempunyai dua tujuan khusus: (i) membendung kegiatan spekulasi yang keterlaluan dalam pasaran perumahan; dan (ii) menghalang peminjaman yang berlebihan. Nisbah pinjaman kepada nilai (loan to value ratio, LTV) maksimum sebanyak 70% yang diperkenalkan pada tahun 2010 dikenakan hanya ke atas peminjam yang mempunyai tiga atau lebih pinjaman perumahan terkumpul. Oleh itu, langkah-langkah ini tidak menjejaskan pembeli rumah kali pertama kerana mereka biasanya layak untuk LTV sehingga 95% (termasuk Ansurans Gadai Janji Berkurangan Tempoh). Malah, langkah ini meningkatkan peluang bagi pembeli rumah kali pertama untuk mendapat pinjaman kerana ia mengalih tumpuan institusi kewangan daripada spekulator. Pada tahun 2016, kira-kira 72% daripada peminjam perumahan merupakan pembeli rumah kali pertama bagi rumah berharga di bawah RM500,000 (Carta 1).

[1] Nisbah ini dikira berdasarkan laporan data bulanan bank-bank kepada Bank Negara Malaysia. Bank Negara Malaysia mendapati bahawa sumber lain menyiarkan anggaran yang berbeza berdasarkan kaji selidik meluas yang dibuat terhadap sampel pemaju yang terhad.

[2] Tidak kira sama ada permohonan diterima atau kemudiannya dibatalkan oleh pemohon.

Tempoh pinjaman perumahan maksimum selama 35 tahun adalah lebih daripada mencukupi untuk peminjam menyelesaikan pinjaman mereka sebelum persaraan. Melanjutkan tempoh pinjaman perumahan akan terus meningkatkan jumlah kos pembiayaan dan juga tidak dapat membantu memulihkan dengan ketara nisbah khidmat bayaran hutang seseorang peminjam. Sebagai contoh, andaikan tempoh pinjaman perumahan sebanyak RM500,000 dinaikkan daripada 35 tahun kepada 40 tahun. Lanjutan tempoh pembayaran tersebut akan menyebabkan kenaikan jumlah kos pembiayaan sebanyak 17.4% atau RM97,428, manakala bayaran ansuran bulanan hanya berkurang sebanyak 4.4% atau RM112 sahaja (Jadual 1).

Carta 1: Peminjam Perumahan Mengikut Julat Harga Rumah

Peminjam yang layak terus mendapat akses kepada pembiayaan rumah mampu milik

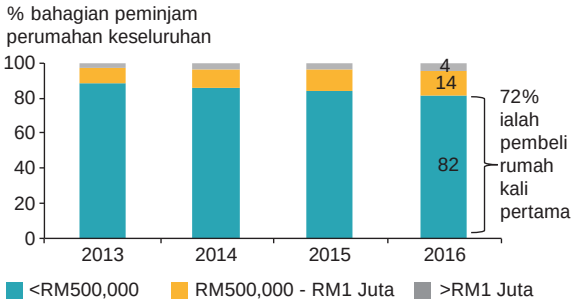

Sumber: BNM dan anggaran BNM

Ciri skim pemaju tanggung faedah (developer interest bearing scheme, DIBS) adalah sama seperti gadai janji kadar boleh laras, dan skim ini merupakan salah satu punca utama krisis gadai janji subprima. Skim seperti ini tidak seharusnya dibenarkan kerana boleh menggalakkan kegiatan spekulasi yang berlebihan di pasaran harta tanah dan menyebabkan kenaikan harga rumah yang keterlaluan. Analisis oleh penilai harta tanah menunjukkan bahawa perbezaan yang tinggi antara harga rumah DIBS dengan harga rumah tanpa DIBS yang boleh mencecah sehingga 30%. Pembeli rumah pada amnya tidak menyedari akan hal ini disebabkan oleh ketandusan ketelusan dan maklumat penting yang tidak didedahkan.

Jadual 1: Perbandingan untuk Tempoh Pinjaman Berlainan

Lanjutan tempoh pinjaman akan menambah jumlah kos pembiayaan

	Tempoh pinjaman 35 tahun	Tempoh pinjaman 40 tahun	Perbezaan
Jumlah pinjaman (RM)	500,000	500,000	
Kadar pembiayaan (%)	5	5	
Ansuran bulanan (RM)	2,523	2,411	112
Kos pembiayaan keseluruhan (RM)	559,844	657,272	**97,428**
Perbezaan dalam kos keseluruhan			17.40%

Sumber: Anggaran BNM

Mitos 3: Tempat berteduh = Perlu memiliki rumah

Bagi individu, membeli dan memiliki rumah merupakan komitmen jangka panjang dan obligasi kewangan yang besar. Perancangan kewangan yang teliti dan penampan kewangan yang kukuh terhadap kejadian yang tidak diduga amat diperlukan. Sebagai contoh, jadual di bawah menunjukkan tanggungan bulanan bagi pembelian sebuah rumah berharga RM300,000. Bagi isi rumah berpendapatan RM5,000 sebulan, hanya sedikit baki wang yang tinggal untuk simpanan atau kecemasan selepas ditolak ansuran bayaran pembelian rumah dan perbelanjaan bulanan isi rumah.

Jadual 2: Gambaran Tentang Baki Pendapatan

Memiliki rumah merupakan komitmen yang besar

	RM
Andaian pendapatan bulanan isi rumah	**5,000**
Pendapatan bersih bulanan selepas potongan wajib	**4,272**
Ansuran bulanan pinjaman perumahan (RM300,000)*	1,283
Perbelanjaan bulanan isi rumah**	2,946
Pendapatan baki bulanan untuk simpanan dan kecemasan	**43**

* Berdasarkan tempoh pinjaman 35 tahun, nisbah pinjaman kepada nilai sebanyak 90% dan kadar pinjaman sebanyak 5%
** Berdasarkan Kaji Selidik Perbelanjaan Isi Rumah 2014 (Jabatan Perangkaan Malaysia)

Langkah-langkah untuk menggalakkan pemberian pinjaman dan peminjaman yang bertanggungjawab adalah bertujuan untuk menghalang peminjam daripada menanggung hutang yang berlebihan dan seterusnya menimbulkan masalah kewangan. Langkah-langkah ini juga mengurangkan risiko peminjam daripada menanggung bebanan hutang yang berlebihan, serta kehilangan rumah akibat disita (foreclosed) disebabkan kegagalan membayar balik hutang.

Keadaan pasaran kewangan domestik kekal teratur

Sentimen pelabur terus dipengaruhi oleh perkembangan dasar di Amerika Syarikat (AS), ketidaktentuan kadar dan masa pelarasan semula kadar faedah ke paras yang wajar oleh Federal Reserve AS, turun naik berterusan dalam pasaran komoditi dan risiko geopolitik yang meningkat. Meskipun dengan perkembangan luaran ini, tekanan keseluruhan dalam pasaran kewangan domestik menurun pada suku terakhir tahun 2016, seperti yang dilihat dalam Indeks Tekanan Pasaran Kewangan (Financial Market Stress Index, FMSI)[8].

Keadaan pasaran kewangan domestik kekal teratur meskipun aliran keluar bersih pelaburan portfolio yang lebih besar sebanyak RM31.9 bilion (S4 2016: aliran keluar bersih sebanyak RM22.3 bilion). Hal ini sebahagiannya disebabkan oleh aliran keluar bon jangka pendek (dengan tempoh matang kurang daripada tiga tahun) oleh bukan pemastautin berikutan perkembangan luar dan pelupusan kedudukan kontrak hadapan tanpa serahan oleh institusi kewangan bukan pemastautin. Dua Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) juga telah matang pada bulan Februari dan Mac, yang antaranya RM11.5 bilion dipegang oleh pelabur asing pada akhir 2016. Pemegangan bukan pemastautin dalam pasaran ekuiti kekal pada 22.4% (S4 2016: 22.3%) daripada jumlah permodalan pasaran. FBM KLCI bersama-sama pasaran ekuiti global melonjak kepada tahap yang lebih tinggi pada 1740.09 mata (S4 2016: 1641.73 mata).

Rajah 38: Indeks Tekanan Pasaran Kewangan (FMSI)

FMSI menurun meskipun ketidaktentuan luaran berterusan

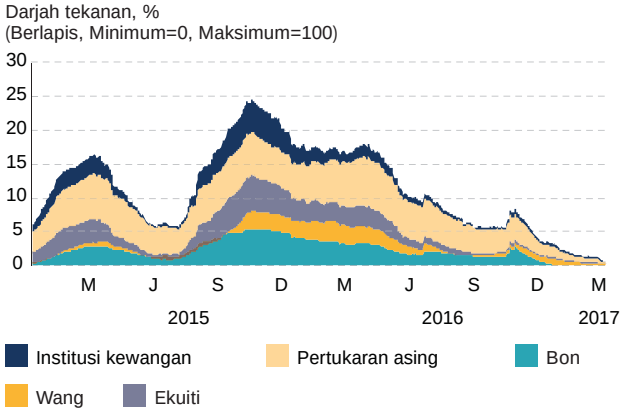

Sumber: Bloomberg dan pengiraan dalaman

Rajah 39: Aliran Portfolio Bersih dan Kasar dan Pergerakan Kadar Pertukaran Ringgit Pasaran Kewangan

Aliran keluar portfolio bersih disebabkan terutamanya oleh kematangan bon

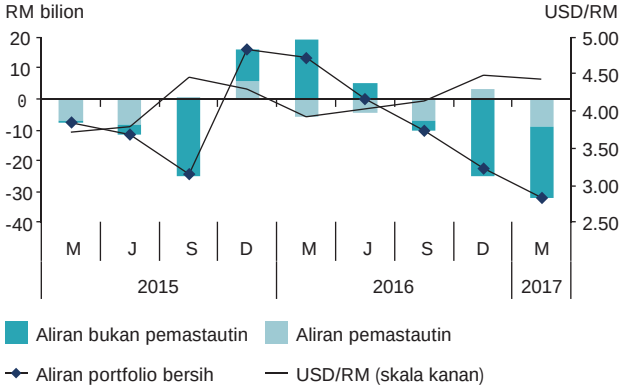

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

[8] FMSI ialah alat pemantauan risiko untuk pasaran kewangan yang dihasilkan berdasarkan Penunjuk Komposit Indeks Tekanan (Composite Indicators of Stress Index, CISS) Bank Pusat Eropah (European Central Bank, ECB). Indeks ini dibina daripada penunjuk turun naik dalam lima komponen pasaran kewangan domestik - pertukaran asing (foreign exchange, FX), ekuiti, bon, pasaran wang dan institusi kewangan. Tahap tekanan pada tarikh tertentu dinyatakan sebagai nilai antara 0 hingga 100, menandakan tahap tekanan yang paling rendah hingga paling tinggi.

Rajah 40: Pengagihan Pegangan Bukan Pemastautin Bon Kerajaan pada akhir Mac 17

Jumlah pelabur bukan pemastautin lebih pelbagai, dengan majoriti yang dipegang oleh pelabur jangka panjang

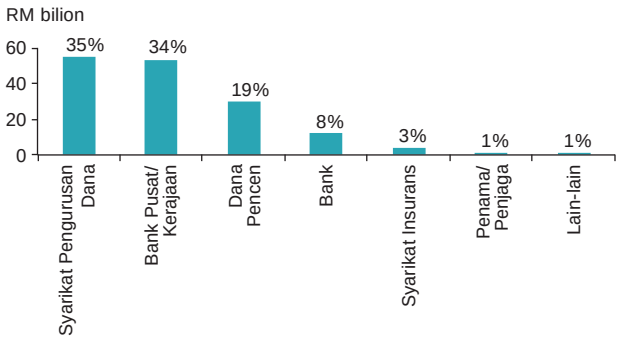

Sumber: Bank Negara Malaysia

Pada akhir suku pertama, pemegangan pelabur bukan pemastautin berjumlah 24.7% (S4 2016: 30.6%) daripada jumlah terkumpul sekuriti hutang awam, menurun daripada paras tertingginya pada 34.7% yang dicatat pada bulan November 2016. Pelabur jangka panjang, seperti kumpulan wang pencen, syarikat insurans, kerajaan dan bank pusat, serta pengurus aset, mencakupi lebih 90% daripada pemegangan ini. Walau bagaimanapun, pada tahap aggregat dedahan risiko kepada pelabur bukan pemastautin tunggal juga jauh lebih pelbagai memandangkan tiada pelabur bukan pemastautin mencakupi lebih daripada 0.75%, manakala 50 pelabur bukan pemastautin teratas hanya memegang 10.6% daripada jumlah bon terkumpul. Jumlah pelabur yang lebih pelbagai akan menyediakan aliran dua hala yang lebih seimbang memandangkan keperluan pelaburan yang berbeza.

Selain itu, pelabur institusi domestik terus berupaya menyerap penjualan oleh bukan pemastautin. Mudah tunai dagangan dalam pasaran modal terus mampan dengan nisbah urus niaga bulanan MGS meningkat kepada 14.1% (S4 2016: 11.8%), manakala nisbah urus niaga FBM KLCI meningkat kepada 2.1% (S4 2016: 1.9%). Spread bida tawar masing-masing tidak berubah pada 0.4% dan 0.2% daripada harga pertengahan bagi FBM KLCI dan MGS.

Dalam pasaran mata wang, nilai ringgit meningkat 1.3% berbanding dengan dolar AS pada akhir suku pertama pada RM4.4265 bagi satu dolar AS (S4 2016: RM4.4860). Spread swap asas mata wang bersilang 5 tahun dan spread swap mungkir kredit kerajaan 5 tahun menurun masing-masing kepada 50 mata asas dan 107.6 mata asas (S4 2016: masing-masing pada 68 mata asas dan 137.8 mata asas).

Dedahan risiko pasaran disokong oleh pengurusan risiko dan strategi perlindungan nilai

Dedahan bank terhadap risiko pasaran sebahagian besarnya masih dalam bentuk risiko pertukaran asing (foreign exchange, FX). Pada akhir bulan Mac 2017, kedudukan terbuka bersih FX bank berjumlah 6.2% (S4 2016: 6.3%) daripada jumlah modal memandangkan bank terus mengurus dedahan FX secara aktif di tengah-tengah turun naik ringgit. Dedahan terhadap risiko kadar faedah dalam akaun dagangan masing-masing kekal rendah pada 1.1% manakala risiko ekuiti meningkat kepada 1.2% daripada jumlah modal (S4 2016: masing-masing 1.1% dan 0.8%). Bagi industri insurans dan takaful, dedahan risiko pasaran adalah lebih tinggi pada 14.4% (S4 2016: 13.3%) daripada jumlah modal tersedia, didorong oleh peningkatan risiko ekuiti di tengah-tengah pembelian baharu oleh beberapa penanggung insurans yang besar. Risiko ekuiti, yang membentuk sebahagian besar daripada dedahan risiko pasaran penanggung insurans, meningkat kepada 8.7% (S4 2016: 7.8%) daripada jumlah modal tersedia.

Keberuntungan kukuh dan kedudukan mudah tunai institusi kewangan mampan

Keuntungan sebelum cukai sistem perbankan berjumlah RM8 bilion (S4 2016: RM7.7 bilion) pada suku pertama, didorong oleh pendapatan faedah bersih yang lebih tinggi daripada aktiviti pinjaman/ pembiayaan dan pendapatan berasaskan fi yang lebih kukuh. Peruntukan kerugian pinjaman juga lebih rendah, disokong oleh kualiti aset yang kukuh. Sungguhpun begitu, margin pembiayaan (termasuk faedah) selepas ditolak kos operasi dan peruntukan kerugian kekal stabil pada 0.60 mata peratusan (S4 2016: 0.62 mata peratusan). Dalam sektor insurans dan takaful, penanggung insurans am dan pengendali takaful mencatat keuntungan operasi yang lebih rendah sebanyak RM491.1 juta untuk suku pertama 2017 (S4 2016: RM890.8 juta), disebabkan oleh tuntutan yang lebih tinggi terutamanya dalam perniagaan motor dan marin, penerbangan dan transit. Sebaliknya, penanggung insurans hayat

Rajah 41: Risiko Ekuiti, Pertukaran Asing dan Kadar Faedah (% daripada Jumlah Modal) Sistem Perbankan

Dedahan risiko pasaran terus dibendung dengan baik

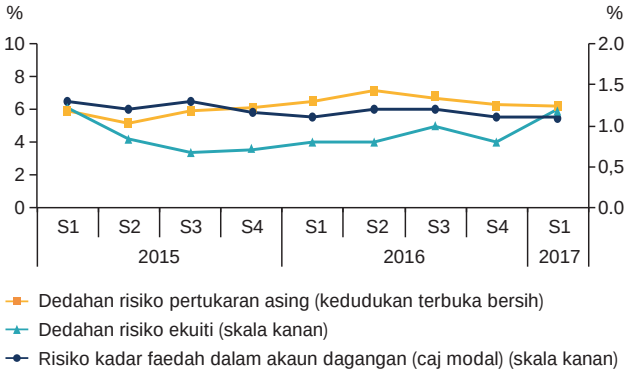

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 42: Kualiti Pinjaman Sistem Perbankan

Kualiti aset sistem perbankan kekal stabil

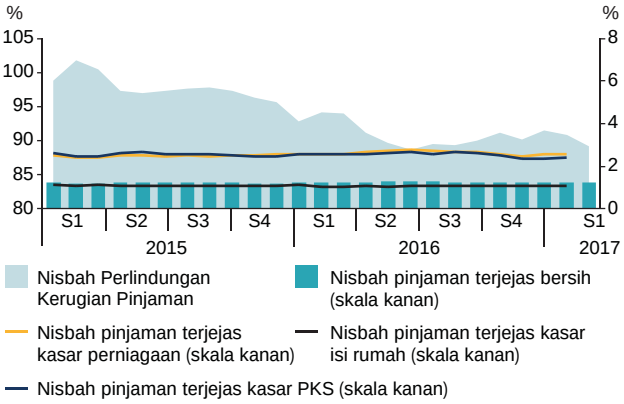

Sumber: Bank Negara Malaysia

Rajah 43: Nisbah Perlindungan Mudah Tunai Basel III Sistem Perbankan

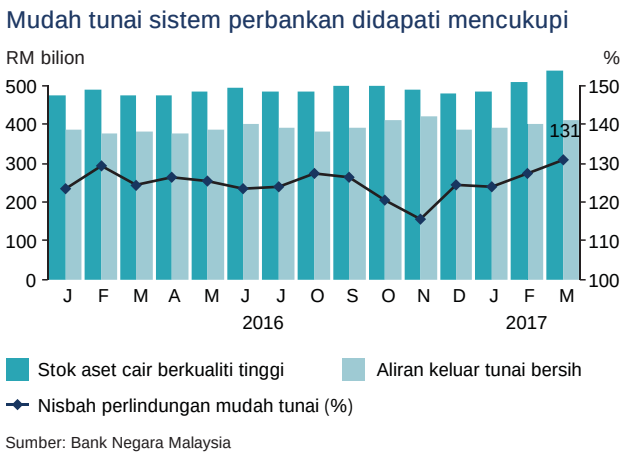

Sumber: Bank Negara Malaysia

dan pengendali takaful keluarga mencatat peningkatan ketara dalam keberuntungan dengan lebihan pendapatan berbanding perbelanjaan yang meningkat kepada RM6.1 bilion (S4 2016: RM0.7 bilion). Hal ini disebabkan terutamanya oleh keuntungan modal bersih yang bertambah baik daripada pemegangan bon dan ekuiti, sejajar dengan penilaian yang lebih baik dalam pasaran kewangan.

Mudah tunai dalam sistem perbankan kekal mencukupi untuk menyokong aktiviti pengantaraan. Jumlah penempatan sistem perbankan, repo berbalik dan rizab berkanun dengan Bank Negara Malaysia yang boleh dilupuskan untuk memenuhi keperluan mudah tunai, berjumlah RM166.8 bilion. Nisbah Perlindungan Mudah Tunai[9] (Liquidity Coverage Ratio, LCR) Basel III sistem perbankan berjumlah 131% pada akhir bulan Mac 2017 (S4 2016: 124%), jauh melebihi keperluan pengawalseliaan minimum peralihan semasa sebanyak 80%. Lebih 90% daripada bank mencatat paras LCR melebihi 100%.

Keadaan pendanaan domestik kekal stabil pada suku terakhir tahun 2016. Kos deposit purata bagi bank menurun 4 mata asas kepada 2.55% manakala KLIBOR 3 bulan stabil pada 3.43% (S4 2016: masing-masing 2.60% dan 3.41%). Struktur pendanaan bank kekal stabil dan kebanyakannya berasaskan deposit (69% daripada jumlah pendanaan) dan dalam mata wang tempatan. Secara agregat, deposit sistem perbankan mencatat pertumbuhan yang lebih tinggi sebanyak 3.3% (S4 2016: +1.5%). Deposit sektor isi rumah dan perniagaan terus berkembang masing-masing pada kadar 5.7% dan 2.8% (S4 2016: masing-masing +5.1% dan -2.3%).

[9] LCR Basel III dilaksanakan secara berperingkat sejak bulan Jun 2015, dengan pematuhan awal ditetapkan pada 60% dan kenaikan secara beransur-ansur sebanyak 10% setiap tahun sehingga 100% berkuat kuasa 2019. Pada 1 Januari 2017, keperluan minimum telah ditetapkan pada 80%.

Meskipun sebahagian besar daripada pendanaan bank kekal dalam bentuk deposit, bank terus mempelbagaikan struktur pendanaan melalui terbitan instrumen pendanaan jangka sederhana dalam ringgit dan mata wang asing. Jumlah terbitan bersih sekuriti hutang pada suku pertama 2017 ialah RM12.6 bilion (S4 2016: RM4.8 bilion). Hal ini telah mengurangkan lagi ketidakpadanan kematangan dan mata wang dalam struktur pendanaan bank. Dengan mengambil kira struktur pembiayaan yang lebih luas, nisbah pinjaman kepada dana[10] (loan-to-funds ratio, LTF) berada pada 82.8% (S4 2016: 84.3%) pada akhir suku terakhir tahun 2016.

Akses kepada perkhidmatan kewangan yang lebih baik

Bank secara aktif meneruskan agenda rangkuman kewangan menerusi empat dimensi utama iaitu akses yang mudah, penerimaan yang tinggi, penggunaan yang bertanggungjawab dan kepuasan yang tinggi. Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, rangkuman kewangan di Malaysia telah mencapai kemajuan yang ketara, didorong oleh peningkatan pusat akses kewangan di seluruh negara. Semua 144 daerah dan 97% (2011: 46%) daripada 886 mukim kini mempunyai sekurang-kurangnya satu pusat akses kewangan, yang membolehkan 99% rakyat Malaysia mempunyai akses yang mudah kepada perkhidmatan kewangan yang selamat, boleh dipercayai dan pada kos yang berpatutan. Pencapaian ini terutamanya disebabkan oleh inisiatif perbankan ejen (Jadual 11).

Pada masa hadapan, Bank Negara Malaysia akan memanfaatkan analisis pemetaan *geo-spatial* untuk mendapat gambaran dan memantau agihan pusat akses kewangan dengan lebih baik. Alat pemetaan *geo-spatial* menjana peta melalui imej satelit termasuk maklumat yang berkaitan dengan pusat akses kewangan, kepadatan penduduk, kegiatan ekonomi, rangkaian jalan raya dan keadaan permukaan. Analisis ini dijangka dapat memberikan manfaat yang penting termasuk:

- Penilaian yang lebih terperinci mengenai keberkesanan pusat akses kewangan dengan mengambil kira maklumat geografi dan sosioekonomi yang berkaitan. Ini akan menyokong strategi pembangunan cawangan dan penghantaran penyampaian produk yang kukuh.
- Penilaian yang lebih mantap mengenai kesan bencana terhadap operasi PKS, yang akan menambah baik tindak balas operasi dan intervensi dasar (contohnya penyampaian dana bantuan).
- Keupayaan untuk menyediakan maklumat yang lebih baik kepada pengguna mengenai pusat akses kewangan yang terdekat.

[10] Dana terdiri daripada deposit dan semua instrumen hutang yang diterbitkan (termasuk hutang subordinat, sijil hutang/sukuk, kertas perdagangan dan nota berstruktur).